

Halászat.

Halászatok a Szamosban.

(Folytatása és vége.)

Én is keresztet viselő, jámbor szerzeteseket rajzoltam e tájakra képzelődésemben, mikor kocsim a rózsás hajnal derengésében Benedekfalváról bekanyarodott a szorosba... Halászaím már ott vártak s ott volt a türelmetlen jegyző is.

— Lesz-e hal, Gyorgye? — szólottam az öreg halászhoz.

— Majd meglátjuk uram! — válaszolt s gyanusan hunyorgatott ravasz szemével.

— Hm, — gondoltam magamban — a vén kókler be akar csapni. Kifogok rajta.

Levétettem a kocsirol egy öt literes pálinkás butykost, utána néhány palaczk bort. Az elsőből keményen kínálgattam a ravasz jobbágyokat. Olyan kedvök támadt, hogy majd tánczra kerekedtek.

— Itt a szalonna is, Gyorgye; jó lány kenyérrel, zöld hagymával.

Csak úgy csettintett a nyelvével, mikor a pompás elemózsiát megpillantotta. Vigan lakmározta; közbe-közbe szüresölgetvén egy-egy korty szilvóriumot, oláh szokás szerint. Dehogy is ittak volna bort!...

Mikor már rendben voltak a reggelivel, a halászmester, a nagy kókler — Gyorgye — odaintett társaihoz s hallottam, amint sügta: no gyerekek, most már fogjuk ki az öreget (pringye la batrine)!

— Nem jössz velünk, uram? — kérdezte, mikor a nagy kerítő hálóval elhelyezkedtek a csolnakokban.

— Megyek, de csak itt, a parton.

— Messze megyünk!

— Nem fáradok én el.

Ennyit beszéltünk s azazal — a csolnakokkal — elindultak lefelé a vízen. Én befogattam s csöndesen kísértük a csolnakokat,

gyönyörködve a tájék magasztosságában. A madarak a szerelem édes, mámoros napjait élték. Daloltak, hogy csengett belé a szép bükkös erdő, melyet a sziklás falak tartanak fenn, hogy a Szamosba ne fussanak eszeveszett robajjal, mint rendszeren, mikor a természet rombol s végtelen nagyságú testéből csak akkora *parányi rész* is kiszakad, mint egy *rengeteg erdő*. A sziklás hegyek oldalán egy-egy gyík sütkérezett, a folyó sekély szélein egykedvűen sétálgattak a gólyák, gémekek s a víz tükre fölött apró sirályok, elegáns ruházatú kis fecskék szárnyaltak nyilsebesen. Túlhan, a Szamos partján elterülő legelőn, pajkos keeske-gidák ugrándoztak s apró bojtár-gyerekek kiabáltak a visszafeleselő *Mária-völgynek*. Minden oly szép volt e környezetben, mint maga az Isten, aki saját testéből, testzése szerint alkothatja, nevelheti, öltöztetheti gyermekeit, nekik adván a végtelenségéből egy kicsike részt, melyben megismerhetik az ő mindenhatóságát és parányiságukat.

Egy pár kilométernyi utat tettünk meg, mikor a csolnakok megállottak a vízen s kivetették a nagy kerítő-hálót. A két csolnak lassú tempóban egy kört írt le a víz felületén, oly helyen, ahol nagy mélységű az s folytonos örvénylés kavarg.

— No, most emelik föl a hálót, — szólott kocsisom. Nagy érdeklődéssel néztem a víg oláhok működését, a nagy erőfeszítést, melylyel a nehéz hálót a vízből kiemelték s a csodálat fogott el, midőn abban azt a szörnyeteget megláttam, mely a távolból inkább egy fatörzsnek, mint hálnak nézett ki. Óriás ordítás, kurjongatás verte föl a völgy isteni csöndjét s azután dalra gyűjtva közeledtek a part felé a vidám csolnakosok, maguk után vonszolván a terhes hálót. Mikor partra tették a hatalmas zsákmányt, egy 60 kgos haresát, örömben majd megöleltem oláh halászaimat. Akkora feje volt, hogy a lakodalom gazdasszonyai nem kaptak akkora üstöt, hogy egészben megfőzhessék benne.

Délutánra hajlott az idő. Az én halászaím dalolva tánczolva vigadtak a part zöldbársony gyöpén s hogy örömiük még nagyobb legyen, a cikói bandát (két torzonborz oláh-czigányt) kirendeltem a szorosba, mulattatásukra.

Ennél nagyobb haresát, a Szamos ezen részéből, soha sem láttam partra kerülni; de halászaím s más szavahihető emberektől hallottam, hogy ehhez hasonló, sőt nagyobb példányok is kerülnek a kerítő hálóba.

A haresa falánkságának illusztrálására említem föl,

hogy egy alkalommal a cikói határban, a Szamosból kifogott 20 kilogrammos haresa gyomrában 3 drb teljesen ép kutyakölyköt találtunk, melyeket a túlsapora anyától elvéve dobtak a folyóba s melyeket a telhetetlen állapot azonnal bekebelezett.

Igazán kuriózum számomba meg az az eset, melyet itt mondok el s mely olyan szerencsés halászat eredményéről szól, mint a milyet a halász-tanítványok esetéről a Biblia jegyzett fel. Július első felében, gyönyörű nyári időben halásztattam a tóhátí Szamosban. Egész társaság rándult ki ez al-

kalomra a gyönyörű Szamospartra. Élveztük a szabad természet ezer szépségét s gyönyörködtünk az ezüst szalagként kigyózó faluban, a halászok munkájában s vigadtunk a fűzes árnyékában, szívan a balzsamos léget, melyet a lebbenő szél a hegyek közül, a virágok lelkével kergetett felénk.

A halászat korán reggel vette kezdetét s a kerítő háló *húszszori felvonása 15 (tizenöt) véka kecsegét* szolgáltatott zsákmányul; nem számítva ide a másféle halakat (harsát, pontyot stb.) Ez a hallatlan eredmény még a legöregebb halászokat is meglepte; annál inkább, mivel a Szamosból e helyen a *kecsegét* rendszeresen csak *párosával* fogják. Ez alkalommal a vándorláshoz szokott érdekes életkörülményű halak, úgy látszik, nagyobb csoportban indultak a Tiszából — a szerelmi időszakhoz nyugodtabb, csöndesebb viszonyokat szolgáltatató Szamosba. Nekik is vannak édes titkaik, a hatalmas természetnek mindenütt, minden jelenségében, melynek megértéséhez szív kell. A természet legutolsó élő parányát is az őserő benne létező piczike része kormányozza, — felséges öntudatnak édes szavára hallgatva, vagy érthetetlen ösztön csodás erejének engedelmeskedve. Ez az örök igazság egyik legszebb tétele.

Boér Miklós.

